

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 5Asan/24/2019
Identifikačné číslo spisu: 5018200483
Dátum vydania rozhodnutia: 28.11.2019
Meno a priezvisko: JUDr. Petra Príbelská
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2019:5018200483.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Petry Príbelskej, PhD. a členov senátu JUDr. Milana Moravu a JUDr. Jarmily Urbancovej, v právnej veci žalobcu (sťažovateľa): A. Y. Z., bytom O. XXX, R., zastúpeného IURIDICA LEGAL s.r.o., so sídlom Jilemnického 30, Martin, IČO: 47 256 532, proti žalovanému: Krajské riaditeľstvo Policajného zboru v Žiline, Krajský dopravný inšpektorát, so sídlom Kuzmányho 26, Žilina, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. KRPZ-ZA-KDI-SK-50/2018 z 2. novembra 2018, o kasačnej sťažnosti žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Žiline sp.zn. 26Sa/45/2018 zo 17. júla 2019, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Žiline sp.zn. 26Sa/45/2018 zo 17. júla 2019 m e n í tak, že rozhodnutie žalovaného Krajského riaditeľstva Policajného zboru v Žiline, Krajský dopravný inšpektorát č. KRPZ-ZA-KDI-SK-50/2018 z 2. novembra 2018 a rozhodnutie Okresného riaditeľstva Policajného zboru v Ružomberku, Okresný dopravný inšpektorát č. ORPZ-RK-ODI2-P-350/2017 z 1. augusta 2018 z r u š u j e a v e c r a c i a orgánu verejnej správy prvého stupňa na ďalšie konanie.

Sťažovateľovi proti žalovanému p r i z n á v a nárok na úplnú náhradu trov konania na krajskom súde a kasačnom súde.

Odôvodnenie

1. Krajský súd v Žiline (ďalej len „krajský súd“) rozsudkom sp.zn. 26Sa/45/2018 zo 17.07.2019 podľa § 190 zákona č. 162/2015 Z.z. Správny súdny poriadok (ďalej len „SSP“) zamietol žalobu žalobcu o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. KRPZ-ZA-KDI-SK-50/2018 z 02.11.2018. Podľa § 167 ods. 1 SSP krajský súd žalobcovi náhradu trov konania nepriznal.

2. V odôvodnení rozsudku krajský súd uviedol, že Okresné riaditeľstvo Policajného zboru v Ružomberku, Okresný dopravný inšpektorát rozhodnutím č. ORPZ-RK-ODI2-P-350/2017 z 08.11.2017 (správne mal byť uvedený dátum 01.08.2018) rozhodol vo vzťahu k žalobcovi tak, že žalobca ako

držiteľ vodičského preukazu porušil § 98 ods. 1 písm. d/ zákona č. 8/2009 Z.z. o cestnej premávke a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o cestnej premávke“), pretože do siedmich dní odo dňa 28.07.2017, kedy nadobudlo právoplatnosť rozhodnutie o dopravnom priestupku č. ORPZ-RK-ODI2-P-362/2016, ktorým mu bol uložený zákaz činnosti viesť motorové vozidlo, neodovzdal orgánu Policajného zboru neplatný vodičský preukaz č. R. XXXXXX a tento odovzdal až na výzvu policajta dňa 30.10.2007 (správne mal byť uvedený dátum 30.10.2017), za čo sa uznáva vinným zo spáchania priestupku podľa § 22 ods. 1 písm. l/ zákona č. 372/1990 Zb. o priestupkoch (ďalej len „zákon o priestupkoch“). Podľa § 22 ods. 3 písm. e/ zákona o priestupkoch (správne mal byť uvedený § 22 ods. 2 písm. g/ zákona o priestupkoch) bola žalobcovi uložená pokuta 20,- €.

3. Na odvolanie žalobcu žalovaný rozhodnutím č. KRPZ-ZA-KDI-SK-50/2018 z 02.11.2018 prvostupňové rozhodnutie správneho orgánu podľa § 59 ods. 2 Správneho poriadku potvrdil a odvolanie žalobcu zamietol.

4. Krajský súd nepovažoval za dôvodnú námietku žalobcu, že skutok, ktorý sa mu kladie za vinu nie je priestupkom, pretože v prejednávanej veci absentuje zavinenie žalobcu. V tejto súvislosti krajský súd uviedol, že žalobca si nespĺnil povinnosť ustanovenú zákonom a neodovzdal vodičský preukaz na útvare Policajného zboru do siedmich dní od nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia č. ORPZ-RK-ODI2-P-362/2016, čím naplnil znaky skutkovej podstaty priestupku proti bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky podľa § 22 ods. 1 písm. l/ zákona o priestupkoch. Namietaná hospitalizácia nemá podľa krajského súdu vplyv na spáchanie priestupku.

5. Žalobca v žalobe ďalej namietal, že nebol schopný individuálne vykonať odovzdanie vodičského preukazu na ktoromkoľvek útvare Policajného zboru, a to buď osobne, poštou alebo prostredníctvom tretej osoby z dôvodu vážneho ochorenia a následnej hospitalizácie. Vo vzťahu k tejto námietke, krajský súd konštatoval, že nebolo povinnosťou žalobcu osobne sa dostaviť na príslušný dopravný inšpektorát resp. akékoľvek oddelenie Policajného zboru alebo ho zaslať poštou, či kuriérom. Na odovzdanie vodičského preukazu mohol využiť aj iný spôsob napr. telefonicky upovedomiť orgán Policajného zboru o tom, že mu zdravotný stav neumožňuje odovzdať neplatný vodičský preukaz v stanovenej lehote, na čo by orgán Policajného zboru zariadil odovzdanie vodičského preukazu napr. aj v mieste jeho pobytu alebo iným vhodným spôsobom.

6. Podľa názoru krajského súdu správny orgán nebol povinný vykonať ďalšie dôkazy, a to vyžiadať si komplexný posudok žalobcu z Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny vo Vranove nad Topľou. Krajský súd z pripojeného administratívneho spisu žalovaného č. ORPZ-RK-OD2-P-350/2017 zistil, že žalobcovi bol dňa 06.05.2015 vystavený preukaz fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím so sprievodcom. I napriek tejto skutočnosti žalobca dňa 25.08.2016 o 12:10 hod. bol účastníkom cestnej premávky, viedol súpravu zloženú z motorového vozidla zn. VW Golf ev. č. Y.-XXX L. a príviesného vozíka ev. č. Y.-XXXYF v katastri S. Y., okres K. a spôsobil dopravnú nehodu.

7. K námietke žalobcu, že nezákonné rozhodnutie nemôže byť podkladom pre vydanie nadväzujúceho rozhodnutia krajský súd uviedol, že z obsahu administratívneho spisu mal preukázané, že žalobca sa dopustil protiprávneho konania, keď bolo rozhodnutie o priestupku právoplatné a Krajský súd v Žiline uznesením sp.zn. 27Sa/10/2017-79 z 18.09.2017 zamietol návrh žalobcu na priznanie odkladného účinku správnej žaloby, z ktorého dôvodu prvostupňovému orgánu a žalovanému nič nebránilo vydať rozhodnutie o priestupku žalobcu z dôvodu neodovzdania vodičského preukazu v stanovenej lehote.

8. Čo sa týka námietky žalobcu, že správny orgán pri rozhodovaní o výške sankcie nezohľadnil dobu jeho hospitalizácie, krajský súd s poukazom na § 27 ods. 2 SSP uviedol, že žalovaný pri ukladaní sankcie nevybočil z medzí, ktoré sú stanovené zákonom, pričom pokuta, ktorá bola uložená v sume 20,- Eur, bola uložená v medziach stanovených v § 22 ods. 2 písm. g/ zákona o priestupkoch, podľa ktorého mohla byť pokuta uložená až do výšky 100,- €, pričom správny orgán v odôvodnení prvostupňového rozhodnutia uviedol, že pri určovaní druhu sankcie a jej výmery prihliadol na závažnosť priestupku, spôsob spáchania, jeho následky, na okolnosti, za ktorých bol spáchaný a na osobu páchatela.

9. Proti rozsudku krajského súdu podal žalobca (ďalej aj „sťažovateľ“) v zákonom stanovenej lehote kasačnú sťažnosť z dôvodov podľa § 440 ods. 1 písm. f/ a g/ SSP, navrhujúc, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky ako kasačný súd napadnutý rozsudok krajského súdu zmenil tak, že rozhodnutie žalovaného a rozhodnutie orgánu verejnej správy prvého stupňa zruší a vec vráti prvostupňovému orgánu verejnej správy na ďalšie konanie. Zároveň žalobca žiadal priznať mu nárok na náhradu trov konania pred krajským a kasačným súdom.

10. V dôvodoch uviedol, že už v rámci žaloby namietal, že v predmetnej veci absentuje subjektívna stránka skutkovej podstaty priestupku - zavinenie. Žalobca vzhľadom na svoj vek, zdravotné postihnutie a náhlu hospitalizáciu v období od 10.08.2017 do 18.08.2017 z dôvodu vážneho ochorenia, nebol schopný individuálne zabezpečiť odovzdanie vodičského preukazu v zákonom stanovenej lehote a toto zabezpečil dodatočne prostredníctvom tretej osoby ihneď ako to bolo možné po prepustení z hospitalizácie a po zotavení. Žalobca je odkázaný na pomoc inej fyzickej osoby a na individuálnu prepravu osobným motorovým vozidlom, nakoľko nie je schopný premiestňovať sa k vozidlu verejnej hromadnej dopravy, nastúpiť a udržať sa počas jazdy a vystúpiť, resp. zvládnuť inú situáciu v daných vozidlách z dôvodu ťažkej poruchy mobility. Preto z objektívnych dôvodov, ktoré nevedel žalobca ovplyvniť, nebolo možné vodičský preukaz odovzdať v zákonom stanovenej lehote. A teda podľa žalobcu v uvedenej veci nie je daná ani nevedomá nedbanlivosť žalobcu.

11. Ku konštatovaniu krajského súdu, že žalobca mal možnosť telefonicky upovedomiť orgán Policajného zboru o tom, že mu zdravotný stav neumožňuje odovzdať neplatný vodičský preukaz v stanovenej lehote, na čo by orgán Policajného zboru zariadil odovzdanie vodičského preukazu napr. aj v mieste jeho pobytu alebo iným vhodným spôsobom, žalobca uviedol, že ak zákon ukladá povinnosť odovzdať neplatný vodičský preukaz, nie je možné požadovať od dotknutej osoby, aby uvedené vykladala tak, že má zavolať k sebe domov príslušníkov Policajného zboru, aby si vodičský preukaz prevzali. Je preto pochopiteľné, že uvedené žalobcovi ani nenapadlo. Súčasne žalobca by bol takto nútený oznamovať svoj zdravotný stav, čo sa prieči účelu ochrany osobných údajov a ľudskej dôstojnosti.

12. Žalobca ďalej namietal, že samotné porušenie § 98 ods. 1 písm. d/ zákona o cestnej premávke nepredstavuje s ohľadom na osobitné okolnosti prejednávanej veci (vek žalobcu, okolnosti spáchania priestupku) hrozbu voči zákonom chránenému záujmu. Podľa žalobcu nepostačuje vychádzať len z formálneho chápania priestupku, ale každý konkrétny priestupok treba posudzovať aj z hľadiska materiálneho korektívu.

13. Konanie žalovaného má podľa žalobcu aj inú vadu, ktorá má vplyv na zákonnosť žalobou napadnutého rozhodnutia, a to, že rozhodnutie č. ORPZ-RK-ODI2-P-362/2016 z 05.05.2017, ktoré bolo podkladom pre vydanie žalobou napadnutého rozhodnutia, bolo zrušené.

14. Žalobca zároveň namietal nedostatočné odôvodnenie rozsudku krajského súdu.

15. Žalovaný sa ku kasačnej sťažnosti žalobcu nevyjadril.

16. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „kasačný súd“) ako súd kasačný (§ 438 ods. 2 SSP) preskúmal napadnutý rozsudok krajského súdu z dôvodov a v rozsahu uvedenom v kasačnej sťažnosti (453 ods. 1 a 2 SSP) a po jej preskúmaní dospel k záveru, že kasačná sťažnosť žalobcu je dôvodná. Kasačný súd rozhodol o kasačnej sťažnosti bez nariadenia pojednávania (§ 455 SSP). Miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku bol zverejnený na úradnej tabuli a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v lehote najmenej piatich dní pred jeho vyhlásením (§ 137 ods. 4 SSP v spojení s § 452 ods. 1 SSP).

17. Predmetom kasačného konania bol rozsudok, ktorým krajský súd podľa § 190 SSP zamietol žalobu žalobcu o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. KRPZ-ZA-KDI-SK-50/2018 z 02.11.2018.

18. Napadnutým rozhodnutím žalovaný podľa § 59 ods. 2 správneho poriadku zamietol odvolanie žalobcu a potvrdil rozhodnutie Okresného riaditeľstva Policajného zboru v Ružomberku, Okresný dopravný inšpektorát č. ORPZ-RK-ODI2-P-350/2017 z 01.08.2018, ktorým bol žalobca uznaný vinným zo spáchania priestupku proti bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky podľa § 22 ods. 1 písm. l/ zákona o priestupkoch na tom skutkovom základe, že ako držiteľ vodičského preukazu porušil § 98 ods. 1 písm. d/ zákona o cestnej premávke, keď do siedmich dní odo dňa 28.07.2017, kedy nadobudlo právoplatnosť rozhodnutie Okresného riaditeľstva Policajného zboru v Ružomberku, Okresný dopravný inšpektorát o dopravnom priestupku č. ORPZ-RK-ODI2-P-362/2016, ktorým mu bol uložený zákaz činnosti viesť motorové vozidlo, neodovzdal orgánu Policajného zboru neplatný vodičský preukaz č. R. a tento odovzdal až na výzvu policajta dňa 30.10.2017. Podľa § 22 ods. 2 písm. g/ zákona o priestupkoch bola žalobcovi uložená pokuta 20,- €.

19. Podľa § 22 ods. 1 písm. l/ zákona o priestupkoch priestupku proti bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky sa dopustí ten, kto iným konaním, ako sa uvádza v písmenách a/ až k/, poruší všeobecne záväzný právny predpis o bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky.

20. Podľa § 22 ods. 2 písm. g/ zákona o priestupkoch za priestupok podľa odseku 1 písm. l/ možno uložiť pokutu do 100 eur.

21. Podľa § 98 ods. 1 písm. d/ zákona o cestnej premávke držiteľ vodičského preukazu je povinný odovzdať orgánu Policajného zboru neplatný vodičský preukaz do siedmich dní odo dňa nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia, ktorým mu súd uložil ochranné liečenie alebo mu súd alebo iný príslušný orgán uložil zákaz činnosti viesť motorové vozidlo alebo ktorým sa mu obmedzilo alebo odobralo vodičské oprávnenie.

22. Z odôvodnenia rozhodnutia orgánu verejnej správy prvého stupňa ako aj z odôvodnenia žalobou napadnutého rozhodnutia žalovaného vyplýva, že Okresné riaditeľstvo Policajného zboru v Ružomberku, Okresný dopravný inšpektorát v prejednávanej veci pri vydaní rozhodnutia o priestupku č. ORPZ-RK-ODI2-P-350/2017 z 01.08.2018 vychádzal z rozhodnutia Okresného riaditeľstva Policajného zboru v Ružomberku, Okresný dopravný inšpektorát č. ORPZ-RK-ODI2-P-362/2016 z 05.05.2017 v spojení s rozhodnutím Krajského riaditeľstva Policajného zboru v Žiline, Krajský dopravný inšpektorát č. KRPZ-ZA-KDI-SK-50/2017 z 19.07.2017, ktorým rozhodnutím bol žalobca uznaný vinným zo spáchania priestupku proti bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky podľa § 22 ods. 1 písm. g/ a k/ zákona o priestupkoch, za čo bola žalobcovi podľa § 22 ods. 2 písm. c/ zákona o priestupkoch uložená pokuta 150,- € a zákaz činnosti viesť motorové vozidlo na dobu 6 mesiacov, ktorý začína plynúť dňom nadobudnutia právoplatnosti tohto rozhodnutia.

23. Kasačný súd však z administratívneho spisu zistil, že rozsudkom Krajského súdu v Žiline sp.zn. 27Sa/10/2017 z 10.01.2018 bolo podľa § 191 ods. 1 písm. d/ SSP zrušené rozhodnutie Krajského riaditeľstva Policajného zboru v Žiline, Krajský dopravný inšpektorát č. KRPZ-ZA-KDI-SK-50/2017 z 19.07.2017, ktorým bolo podľa § 59 ods. 2 správneho poriadku zamietnuté odvolanie žalobcu a potvrdené rozhodnutie Okresného riaditeľstva Policajného zboru v Ružomberku, Okresný dopravný inšpektorát č. ORPZ-RK-ODI2-P-362/2016 z 05.05.2017 o uložení zákazu činnosti žalobcovi viesť motorové vozidlo na dobu 6 mesiacov. Vec bola zároveň vrátená žalovanému na ďalšie konanie.

24. Následne Krajské riaditeľstvo Policajného zboru v Žiline, Krajský dopravný inšpektorát rozhodnutím č. KRPZ-ZA-KDI-SK-50/2017 z 13.04.2018 podľa § 59 ods. 3 správneho poriadku zrušilo rozhodnutie Okresného riaditeľstva Policajného zboru v Ružomberku, Okresný dopravný inšpektorát č. ORPZ-RK-ODI2-P-362/2016 z 05.05.2017, ktorým bol žalobcovi uložený zákaz činnosti viesť motorové vozidlo na dobu 6 mesiacov, a vec bola Okresnému riaditeľstvu Policajného zboru v Ružomberku, Okresný dopravný inšpektorát vrátená na nové prejednanie a rozhodnutie. Toto rozhodnutie Krajského riaditeľstva Policajného zboru v Žiline, Krajský dopravný inšpektorát nadobudlo právoplatnosť dňa 27.04.2018.

25. Z uvedeného vyplýva, že došlo k zrušeniu rozhodnutia orgánu verejnej správy (č. ORPZ-RK-ODI2-

P-362/2016 z 05.05.2017), ktoré, ako už bolo vyššie uvedené, bolo podkladom pre vydanie rozhodnutia žalovaného a rozhodnutia orgánu verejnej správy prvého stupňa preskúmaného v tomto konaní.

26. Taktiež kasačný súd poukazuje na to, že podkladové rozhodnutie (č. ORPZ-RK-ODI2-P-362/2016 z 05.05.2017) bolo zrušené rozhodnutím odvolacieho orgánu, vydaným dňa 13.04.2018, právoplatným dňa 27.04.2018, a teda toto podkladové rozhodnutie bolo zrušené ešte pred vydaním v tomto konaní preskúmaného rozhodnutia žalovaného (02.11.2018), ako aj rozhodnutia orgánu verejnej správy prvého stupňa (01.08.2018).

27. Kasačný súd na základe uvedeného dospel k záveru, že na konštatovanie porušenia povinnosti podľa § 98 ods. 1 písm. d/ zákona o cestnej premávke žalobcom a následné vydanie žalobou napadnutého rozhodnutia orgánu verejnej správy prvého stupňa a rozhodnutia žalovaného, ktorým bol žalobca uznaný za vinného zo spáchania priestupku podľa § 22 ods. 1 písm. l/ zákona o priestupkoch absentuje podklad, t. j. právoplatné rozhodnutie, ktorým bol žalobcovi súdom alebo iným príslušným orgánom uložený zákaz činnosti viesť motorové vozidlo, nakoľko rozhodnutie Okresného riaditeľstva Policajného zboru v Ružomberku, Okresný dopravný inšpektorát č. ORPZ-RK-ODI2-P-362/2016 z 05.05.2017, ktorým bol žalobcovi uložený zákaz činnosti viesť motorové vozidlo na dobu 6 mesiacov, bolo rozhodnutím Krajského riaditeľstva Policajného zboru v Žiline, Krajský dopravný inšpektorát č. KRPZ-ZA-KDI-SK-50/2017 z 13.04.2018, právoplatným dňa 27.04.2018, podľa § 59 ods. 3 správneho poriadku zrušené.

28. Žalobou napadnuté rozhodnutie žalovaného ako aj rozhodnutie orgánu verejnej správy prvého stupňa je tak postihnuté vadou, ktorá mala vplyv na ich zákonnosť. Zákonnosť v tomto konaní preskúmaného rozhodnutia žalovaného a rozhodnutia orgánu verejnej správy prvého stupňa o priestupku podľa § 22 ods. 1 písm. l/ zákona o priestupkoch v nadväznosti na § 98 ods. 1 písm. d/ zákona o cestnej premávke je totiž podmienená existenciou právoplatného rozhodnutia súdu alebo iného príslušného orgánu o uložení zákazu činnosti viesť motorové vozidlo a jeho zákonnosťou. Ak teda bolo rozhodnutie Okresného riaditeľstva Policajného zboru v Ružomberku, Okresný dopravný inšpektorát č. ORPZ-RK-ODI2-P-362/2016 z 05.05.2017, ktorým bol žalobcovi uložený zákaz činnosti viesť motorové vozidlo na dobu 6 mesiacov zrušené, nemohlo byť podkladom pre vydanie rozhodnutia žalovaného a rozhodnutia orgánu verejnej správy prvého stupňa preskúmaného v tomto konaní. K uvedenému dáva kasačný súd do pozornosti zásadu, ktorá platila už v rímskom práve, podľa ktorej z neprávania nemôže vzniknúť právo (ex iniuria ius non oritur).

29. Vzhľadom na uvedený záver sa kasačný súd z dôvodu hospodárnosti konania ďalšími námietkami žalobcu nezaoberal.

30. Pre úplnosť kasačný súd poukazuje na to, že súčasťou súdneho spisu je aj fotokópia upovedomenia z 13.03.2019, ktorým Krajské riaditeľstvo Policajného zboru v Žiline, Krajský dopravný inšpektorát žalobcovi oznámilo, že konanie o priestupkoch proti bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky podľa § 22 ods. 1 písm. g/ a k/ zákona o priestupkoch, zo spáchania ktorých bol žalobca obvinený, bolo podľa § 76 ods. 1 písm. f/ zákona o priestupkoch zastavené, nakoľko zodpovednosť za uvedené priestupky zanikla dňa 09.03.2019 s poukazom na § 20 zákona o priestupkoch.

31. Na základe uvedeného kasačný súd podľa § 462 ods. 2 SSP rozsudok krajského súdu zmenil tak, že rozhodnutie žalovaného a rozhodnutie orgánu verejnej správy prvého stupňa zrušil a vrátil vec orgánu verejnej správy prvého stupňa na ďalšie konanie.

32. Ak dôjde k zrušeniu napadnutého rozhodnutia a k vráteniu veci na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, orgán verejnej správy je viazaný právnym názorom kasačného súdu (§ 469 SSP).

33. O nároku na náhradu trov konania rozhodol kasačný súd podľa § 467 ods. 1 a 2 SSP v spojení s § 167 ods. 1 SSP a § 175 ods. 1 SSP tak, že úspešnému sťažovateľovi (žalobcovi) priznal proti neúspešnému žalovanému nárok na úplnú náhradu trov konania na krajskom súde a kasačnom súde.

34. Toto rozhodnutie prijal Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 veta tretia zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 1. mája 2011, § 139 ods. 4 SSP v spojení s § 452 ods. 1 SSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku n i e j e prípustný opravný prostriedok.